

Zadania 2.5 Odpowiedzi

1. Macierze przekształceń liniowych. $X = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$

a) $F(X) = \begin{pmatrix} \frac{a}{\sqrt{a^2+b^2}} & \frac{b}{\sqrt{a^2+b^2}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$, czyli $m(F) = \begin{pmatrix} \frac{a}{\sqrt{a^2+b^2}} & \frac{b}{\sqrt{a^2+b^2}} \end{pmatrix}$

b) $F(X) = \frac{1}{2} \det \begin{pmatrix} a_1 & x \\ a_2 & y \end{pmatrix} = (-0.5a_2 \quad 0.5a_1) \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$, czyli $m(F) = (-0.5a_2 \quad 0.5a_1)$

c) $m(F) = (v_1 \quad v_2)$

d) $m(F) = \begin{pmatrix} p \\ q \end{pmatrix}$

e) $m(F) = (a)$

2. Obrazy punktu $A = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ i punktu 2

a) $F(A) = \frac{a}{\sqrt{a^2+b^2}} + \frac{b}{\sqrt{a^2+b^2}}$

b) $F(A) = 0.5a_1 - 0.5a_2$

c) $F(A) = v_1 + v_2$

d) $F(2) = \begin{pmatrix} 2p \\ 2q \end{pmatrix}$

e) $F(2) = 2a$

3. Przeciwobraz punktu 0. Tu trzeba wyznaczyć punkt X taki, że $F(X) = 0$. Gdzie 0 oznacza - w zależności od sytuacji - liczbę 0 lub punkt $O = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$

a) prosta $y = -\frac{a}{b}x, b \neq 0$, chociaż lepiej zapisać odpowiedź w postaci ogólnej $ax + by = 0$ lub parametrycznej. Na przykład takiej $\{x = bt, y = -at\}$, gdzie parametr t jest dowolną liczbą rzeczywistą

b) prosta $y = \frac{a_2}{a_1}x, a_1 \neq 0, -a_2x + a_1y = 0, \{x = a_1t, y = a_2t\}$

c) prosta $y = -\frac{v_1}{v_2}x, v_2 \neq 0, v_1x + v_2y = 0, \{x = v_2t, y = -v_1t\}$

d) jeżeli $\begin{pmatrix} p \\ q \end{pmatrix}$ nie jest punktem $O = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, to przeciwobrazem O jest O natomiast, jeżeli $\begin{pmatrix} p \\ q \end{pmatrix}$ jest punktem O , to przeciwobrazem O jest R

e) jeżeli $a \neq 0$, to przeciwobrazem 0 jest 0, natomiast jeżeli $a = 0$, to przeciwobrazem jest R

4. Jeżeli $\begin{pmatrix} p \\ q \end{pmatrix}$ nie jest punktem O , to przeciwobrazem $\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ jest 0, natomiast jeżeli $\begin{pmatrix} p \\ q \end{pmatrix}$ jest punktem O , to przeciwobrazem $\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ jest R . Tu trzeba wyliczyć t z prostego układu równań $tp = 0, tq = 0$ w zależności od p i q

5. Obraz punktu $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ przez przekształcenia afiniczne

- a) z definicji symetrii środkowej mamy układ równań $\begin{pmatrix} x' - 2 \\ y' - 1 \end{pmatrix} = - \begin{pmatrix} x - 2 \\ y - 1 \end{pmatrix}$ Stąd szukany obrazem jest punkt $\begin{pmatrix} -x + 4 \\ -y + 2 \end{pmatrix}$ Podstawiając tu zadany punkt $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ w miejsce $\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$ otrzymujemy, że szukany obrazem punktu $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ względem powyższej symetrii środkowej jest punkt $\begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix}$
- b) pierwsza współrzędna nie ulega zmianie natomiast druga zmienia znak. Stąd szukany punktem jest $\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$
- c) w miejsce X wstawiamy zadany punkt i otrzymujemy $\begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \end{pmatrix}$
- d) szukany obrazem jest punkt $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 4 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 6 \end{pmatrix}$

6. Przeciwbrazy punktów $A = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ i $B = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix}$

- a) Trzeba wyznaczyć proste prostopadłe do prostej $x + y - 2 = 0$ dla punktów A i B odpowiednio. Stąd przeciwbrazem punktu A są punkty leżące na prostej $y - x = 0$ a punktu B są punkty na prostej $y - x + 2 = 0$
- b) Ponieważ punkt A leży na prostej $y = x$, więc jego przeciwbrazem względem odbicia symetrycznego względem tej prostej jest on sam tzn. punkt A . Punkt B leży na osi x . Ponieważ oś x w wyniku tego przekształcenia przechodzi na oś y , więc przeciwbrazem punktu B będzie pewien punkt na osi y . Jaki? Należy wyznaczyć prostą prostopadłą do prostej $y = x$ i przechodzącą przez punkt B . Jest to prosta $y = -x + 2$. Prosta ta przecina oś y w punkcie $y = 2$. Stąd przeciwbrazem punktu B jest punkt $\begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix}$
- c) Mamy wyznaczyć punkt X z równania $F(X) = A$. Z tego równania otrzymujemy jedno równanie $2x + 2y = 1$. Stąd przeciwbraz punktu A stanowią punkty na prostej o równaniu $2x + 2y - 1 = 0$. Dla punktu B postępujemy podobnie. Wtedy mamy wyznaczyć taki punkt X , który spełnia równanie $F(X) = B$. Otrzymujemy sprzeczny układ następujących równań $\{2x + 2y = 2, 2x + 2y = 0\}$ Stąd przeciwbrazem punktu B jest zbiór pusty.
- d) Tu postępujemy analogicznie, jak w podpunkcie poprzednim. Dla punktu A otrzymujemy układ równań, którego rozwiązaniem jest punkt $\begin{pmatrix} \frac{1}{3} \\ -\frac{1}{6} \end{pmatrix}$.

7. Sprawdzenie różnowartości i 'na' przekształceń

- a) Jest różnowartościowa i 'na', bo macierz obrotu ma wyznacznik równy 1, więc niezerowy.
- b) Nie jest różnowartościowa, bo dowolne dwa różne punkty na prostej prostopadłej do l przechodzą na jeden punkt na prostej l . Nie jest 'na', bo obrazem całej płaszczyzny jest tylko prosta l .

- c) Przekształcenie to przeprowadza całą płaszczyznę w jeden punkt P, czyli nie może być ani różnowartościowe, ani 'na'.
- d) Nie jest różnowartościowe, bo różne trójkąty o podstawie OA mogą mieć to samo pole. Wystarczy różne punkty X dobrać tak, aby odległości między tymi punktami, a ich rzutami na prostą OA były równe. Jest 'na', ponieważ macierz $m(F)$ jest niezerowa.
- e) Jest różnowartościowe, bo $m(F) = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ jest niezerowa. Przekształcenie z prostej w płaszczyznę nigdy nie jest 'na'.